

Učni načrt

Izbirni predmet

PROGRAM OSNOVNOŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA

FRANCOŠČINA

Učni načrt

Izbirni predmet

PROGRAM OSNOVNOŠOLSKEGA IZOBRAŽEVANJA

FRANCOŠČINA

Nacionalni kurikularni svet
Področna kurikularna komisija za osnovno šolo
Predmetna kurikularna komisija za francoščino

Učni načrt za izbirni predmet

FRANCOŠČINA

PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA ZA FRANCOŠČINO

dr. **Vladimir Pogačnik**, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, predsednik

Boris Klemenčič, Zavod RS za šolstvo, strokovni tajnik

Julija Marija Heinrich Harrington, II. gimnazija Maribor

Zdravka Kante, Gimnazija Nova Gorica

Meta Lah, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

Metka Šorli, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

Izdala in založila **Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo**

Za ministrstvo dr. **Slavko Gaber**

Za zavod **Alojz Pluško**

Uredila **Zvonka Labernik**

Jezikovni pregled **Andrej Koritnik, Nina Žitko**

Oblikovanje **Tanja Radež**

Prelom in tisk **Tiskarna Kočevski tisk d. d., Kočevje**

Prvi natis

Ljubljana, 2004

CIP – Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

371.214.1 : 811.133.1

UČNI načrt. Izbirni predmet : program osnovnošolskega izobraževanja. Francoščina / [[pripravila] Predmetna kurikularna komisija za francoščino Vladimir Pogačnik ... et al.]. – 1. natis. – Ljubljana : Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport : Zavod RS za šolstvo, 2004

ISBN 961-234-326-8 (Zavod Republike Slovenije za šolstvo)
1. Pogačnik, Vladimir, 1943-
113671936

Sprejeto na 24. seji Strokovnega sveta RS za splošno izobraževanje dne 14. 1. 1999.

K a z a l o

1	Opredelitev predmeta	5
2	Splošni cilji	5
3	Operativni cilji	6
3.1	Spretnosti	6
3.2	Tematika	10
3.3	Sporočilni nameni	11
3.4	Slovnica	21
4	Minimalni standardi znanja	38
5	Medpredmetne povezave	39
6	Didaktična priporočila	39
6.1	Spretnosti	40
6.2	Znanja	43
7	Preverjanje in ocenjevanje	43
8	Izvedbeni standardi in normativi	44

1 OPREDELITEV PREDMETA

Izbirni predmet francoščina je v osnovni šoli triletni predmet, ki se izvaja v obsegu dveh ur tedensko, tj. skupaj 204 ure.

Učenec lahko po enem ali dveh letih učenja tujega jezika izstopi. Z učenjem tujega jezika lahko začne tudi v 8. ali 9. razredu, če ima ustrezno predznanje.

Učenci spoznavajo francoščino kot drugi tuji jezik. V življenjskem okolju ga srečujejo kot jezik neposrednega sporazumevanja in prek občil, v filmih in dostopnejših književnih delih. Kot vsi jeziki ima tudi francoščina formativno vlogo. Usvajanje francoskega besedja in jezikovnih struktur ter njuno uzaveščanje spodbujajo prenos miselnih operacij in razumevanje jezika kot sistema. Spoznavanje nekaterih značilnosti francoske kulture razvija pri učencih humanistični odnos do sveta, pogloblja njihova spoznanja o njem in omogoča doživljanje kulturnih vrednot. Ob primerjanju francoske kulture z lastno in spoznavanju njenih posebnosti učenci razvijajo strpen odnos do drugačnosti ter utrjujejo svojo kulturno identiteto.

2 SPLOŠNI CILJI

S poukom francoskega jezika kot izbirnega predmeta v tretjem triletju osnovne šole učenci razvijajo svojo osebnost:

- razvijajo in bogatijo svoje pozitivne učne izkušnje, svoje intelektualne sposobnosti, pridobivajo čustvene, moralne in etične vrednote,
- razvijajo zmožnosti socialnega učenja in samostojnost,
- razvijajo zanimanje za francoski jezik in pridobivajo dolgoročno motivacijo ter pripravljenost za učenje tega jezika v šoli in zunaj nje,
- poglobljajo zavest o jeziku kot sredstvu sporazumevanja in jezikovnem sistemu, kar posredno ugodno vpliva na uzaveščeno obvladovanje materinščine in drugih jezikov,
- soočajo se z jezikovno in kulturno raznolikim življenjskim okoljem ter razvijajo pozitiven in strpen odnos do različnosti.

Pri pouku francoskega jezika učenci:

- razvijajo občutljivost za glasovno podobo francoskega jezika;
- prepoznajo in razumevajo preprosta govorna sporočila in besedila v nekaterih osnovnih okoliščinah sporazumevanja,

- oblikujejo preprosta govorna sporočila in besedila,
- uzaveščajo in usvajajo posamezna jezikovna sredstva francoskega jezika na vseh jezikovnih ravneh (glasovni, besedni, oblikoslovni, skladenjski),
- spoznavajo osnove francoskega pravopisa.

Na osnovi svojih opazovanj in primerjanja s slovenščino in prvim tujim jezikom oblikujejo hipoteze o delovanju sistema tujega jezika in sklepajo o njegovem ustroju.

3 OPERATIVNI CILJI

3.1 SPRETNOSTI

Pouk francoskega jezika poteka celostno: učenec znanje usvaja postopno, ob vzporednem razvoju vseh štirih jezikovnih spretnosti: poslušanja, govora, branja in pisanja. Cilji so prikazani kot raven znanja in spretnosti, ki jih učenci dosežejo po triletnem pouku, prilagojenem njihovim individualnim sposobnostim, stilom učenja in skupinski dinamiki. Spodaj navedene vrste besedil in aktivnosti so le predlog. Učitelj dejavnosti prilagaja učencem ter lahko dodaja druge, ki mu bolj ustrezajo.

Poslušanje

Učenci razvijejo osnovne spretnosti slušnega prepoznavanja in razumevanja skrbno izbranih govorjenih besedil, za katera je značilna zanimiva in vsebinsko primerna tematika, standardna izgovorjava ter zmerni, na začetku praviloma počasnejši ritem govora. Slušno razumevanje je dostikrat iztočnica za pogovor in pisanje.

Učenec:

- prepozna francosko govorno besedilo med različnimi tujejezičnimi sporočili,
- se odziva na navodila,
- prepozna razlike med francoskimi fonemi,
- dojame bistvo krajšega in enostavnejšega sporočila,
- poišče določeno informacijo v sporočilu.

Dejavnosti:

- vedenjski odziv na učiteljeva navodila v razredu,
- odgovori in vprašanja (izbirni tip nalog, prav-narobe),
- povezovanje (npr. besedil s slikami/naslovi, govorcev z izjavami),

- razvrščanje in urejanje slik,
- upoštevanje raznih navodil (npr. iskanje poti na zemljevidu, barvanje, risanje, označevanje, grafično povezovanje),
- dopolnjevanje preglednic, besedil,
- iskanje razlik v besedilih.

Vrste slušnih besedil:

- učiteljeva navodila,
- pogovori dveh ali več oseb o vsakdanjih temah v enostavnih situacijah (npr. intervju),
- razna navodila (preprosti opisi poti, recepti),
- prvine vremenskih poročil,
- reklame,
- uglasbena manj zahtevna besedila (npr. šansoni),
- pesmi, šale, pregovori, uganke,
- preprosti opisi (oseb, stvari, krajev, dogodkov, dejavnosti),
- anekdote, krajše zgodbe.

Govor

Učenci razvijajo osnovne govorne spretnosti v francoskem jeziku v čim bolj naravnih okoliščinah sporočanja v razredu ali tudi zunaj šole.

Učenec:

- fonetično pravilno ponavlja besede, ritmične skupine, krajše povedi,
- glasno bere,
- recitira ali zapoje pesem,
- predstavi sebe in bližnje,
- odgovarja na manj zahtevna vprašanja,
- pove kratko informacijo ali sprašuje po njej,
- izraža osnovne občutke (lakoto, žejo, veselje, strah, jezo ...),
- sodeluje v igrah vlog,
- oblikuje preproste opise ljudi, živali, predmetov, situacij,
- pove kratko zgodbo (vódeno ali prosto).

Dejavnosti:

- ponavljanje za učiteljem ali nosilcem zvoka,
- poimenovanje stvari in oseb,

- različne igre,
- glasno branje,
- petje, recitiranje,
- odgovarjanje na vprašanja učitelja in sošolcev,
- igranje vlog,
- pogovor (kratki dialogi, intervju),
- iskanje in dajanje informacij,
- opisovanje, kratko poročanje,
- vódeno ali prosto krajše pripovedovanje.

Branje

Učenci z branjem razvijajo sposobnost razumevanja krajših in jezikovno manj zahtevnih besedil, ki so skrbno izbrana, tematsko zanimiva, dostikrat humorno obarvana (šale, anekdote). Branje pomaga širiti in utrjevati besedni zaklad ter je dobro izhodišče za govorno in pisno izražanje.

Učenec:

- razume glavno misel,
- poišče določeno informacijo,
- si ustvari mnenje o vsebini besedila,
- razume nekatere podrobnosti.

Dejavnosti:

- podčrtavanje novih besed,
- odgovarjanje na vprašanja (izbirni tip, prav-narobe, kratki odgovori),
- povezovanje (besedil s slikami, naslovov z besedili),
- razvrščanje in urejanje pomešanih povedi ali odstavkov (znotraj enega besedila),
- upoštevanje navodil (recepti, iskanje poti na zemljevidu, navodila za igro),
- poskus obnove vsebine besedila ob učiteljevi pomoči.

Vrste besedil:

- razglednice, čestitke, osebna pisma, vabila,
- napisi, opozorila,
- obvestila, oglasi, reklame, TV in radijski spored,
- kratka sporočila, beležke,
- navodila iz vsakdanjega življenja (npr. recepti, preprosti opisi poti, nekatera navodila za uporabo),

- pesmi, krajše pripovedi, zgodbe,
- šale, anekdote, horoskopi, stripi,
- preprosti opisi oseb, živali, predmetov, krajev in situacij,
- listi iz dnevnika, kratki življenjepisi znanih osebnosti,
- (slikovni) slovarji in enciklopedije.

Pisanje

Učenci se učijo svoje misli pravilno izražati v pisni obliki. Pisanje, ki je sprva predvsem opora pri učenju francoščine (prepisovanje, nareki, odgovori na vprašanja), se postopoma razvija v samostojno spretnost (npr. pisanje preprostejšega osebnega pisma, dnevnika).

Učenec:

- pravilno prepiše stavek, krajše besedilo,
- piše po nareku krajša, manj zahtevna besedila,
- opiše osebo, predmet, dogodek,
- napiše razglednico, osebno pismo, vabilo, obvestilo, mali oglas, reklamo (sprva po modelu),
- napiše kratko poročilo (npr. o poteku dneva),
- sestavi zgodbico (sprva na osnovi sličic, po modelu).

Vrste dejavnosti:

- prepisovanje,
- izdelava osebnega slovarčka,
- pisanje narekov,
- dopolnjevanje besedila (povedi, dialoga, zgodbe),
- različne igre (npr. reševanje križank),
- pisanje razglednice, vabila, osebnega pisma, oglasa in odgovori nanje,
- opisovanje ljudi, predmetov in dogodkov,
- pisanje besedil (sprva s pomočjo iztočnic, vzorčnih besedil, ključnih besed, slik).

Vrste besedil, ki jih učenec oblikuje:

- razglednice, čestitke, osebna pisma, vabila,
- sporočila, obvestila, mali oglasi, reklame,
- pisni intervjuji (npr. izmišljeni intervju z znano osebnostjo),
- poenostavljeni opisi,
- dnevniški zapis,
- kratka poročila (npr. z izleta),

- dokončanje zgodbe,
- fragmentarno oblikovanje krajše zgodbe.

3.2 TEMATIKA

Učitelj pri izbiri tem upošteva zanimanja učencev, aktualnost dogodkov, razpoložljivost učnega gradiva. Pri obravnavi izpostavi posebnosti francoske in frankofonske civilizacije in nakaže povezave s Slovenijo.

Predlog nekaterih tematskih sklopov:

- osebni podatki (ime in priimek, starost, poklic, državljanstvo, izgled),
- družina, vrstniki, prijatelji,
- stanovanje,
- šola,
- mesto, promet, orientacija,
- prosti čas, šport, glasba, igre, TV, radio,
- oblačila,
- prehrana,
- telo, zdravje,
- čas (dnevi v tednu, meseci, letni časi, koledar), vreme,
- praznovanja (rojstni dan, različni prazniki),
- počitnice, potovanje, kulturne znamenitosti,
- rastline in živali.

3.3 SPOROČILNI NAMENI

Sporočilni nameni so ponazorjeni z nekaterimi pogostimi in uporabnimi primeri, med katerimi jih je veliko iz pogovorne francoščine (oznaka *)

3.3.1 Dajanje informacij in spraševanje po njih

- *Informacije o kraju in smeri*

Spraševati	Odgovarjati/izjavljati
– La piscine, s’il vous plaît? Où est la piscine? Je cherche la piscine.	– C’est tout droit (à gauche ...). Traversez la rue X. C’est à 200 m d’ici.
– *Vous allez où? Où allez-vous?	– Nous allons à l’école (à Lyon...).
– *Tu viens d’où?	– Je viens de Tolmin.

- *Informacije o času*

Spraševati	Odgovarjati/izjavljati
– Quelle heure est-il, s’il vous plaît?	– Il est sept heures et demie (midi ...).
– Quel jour sommes-nous?	– Nous sommes vendredi.
– Quels jours as-tu le français?	– Le lundi et le vendredi. Tous les jours.
– Quand arrive ton cousin?	– Demain. Jeudi. Dans une semaine.

- *Informacije o ceni*

Spraševati	Odgovarjati/izjavljati
– *Ça coûte combien? *Ça fait combien?	– Ça coûte 15 euros. Ça fait 15 euros.
– Quel est le prix de cette robe?	– Elle coûte 80 euros. – C’est cher (bon marché).
– * 1 kilo de bananes coûte combien? Combien coûte 1 kilo de bananes?	– (Il coûte) 10 euros.

- *Informacije o vremenu*

Spraševati

- * Il fait quel temps aujourd’hui?
Quel temps fait-il aujourd’hui?

Odgovarjati/izjavljati

- Il fait beau (mauvais/chaud/froid).
Il fait du vent. / Il fait soleil.
Il pleut./ Il neige./ Il y a des nuages.

- *Informacije o osebnih podatkih, zunanosti, značaju osebe*

Spraševati

- *Ta mère à quel âge?
Quel âge a ta mère?
- * Elle est née quand?
Quelle est sa date de naissance?
- *Elle est née où?
Quel est son lieu de naissance?
- Quelle est sa nationalité?
- Quelle est sa profession?
Qu’est-ce qu’elle fait?
*Elle fait quoi?
- *Elle est comment?
Comment est-elle?
- De quelle couleur sont ses cheveux?

Odgovarjati/izjavljati

- Elle a 40 ans.
- Elle est née le 23 septembre 1958.
(C’est) le 23 septembre 1958.
- Elle est née à Jesenice.
(C’est) Jesenice.
- Elle est slovène.
- Elle est artiste.
- Elle est grande (mince, jolie).
- Elle est sympathique (intelligente, sévère, sérieuse, bavarde).
- Ils sont blonds.
Elle est blonde.

- *Informacije o predmetih*

Spraševati

- Comment est ta chambre?
- *Ça sert à quoi?
A quoi est-ce que ça sert?

Odgovarjati/izjavljati

- Elle est petite (grande, claire, sombre).
- Ça sert à écrire (à jouer).

- *Informacije o dejstvih in okoliščinah*

Spraševati

- Corinne est à la maison, (n’est-ce pas)?
Elle est chez elle?
Elle n’est pas chez elle?
- Pourquoi est-ce qu’elle est chez elle?

Odgovarjati/izjavljati

- Oui, elle est à la maison.
Non, elle n’est pas chez elle.
Si, elle est chez elle.
- Parce qu’elle est malade.

- *Informacije o počutju*

Spraševati

– Ça va?

* Tu vas comment?

Comment vas-tu?

Comment allez-vous?

Odgovarjati/izjavljati

– Ça va. Et toi?

– Ça ne va pas.

J'ai mal à la tête ...

J'ai de la fièvre.

– Comme ci comme ça.

Pas mal.

Je vais (très) bien, merci. Et vous?

- *Informacije o izgovorjavi, pisavi in pomenu besed*

Spraševati

* Ça se prononce comment?

Comment est-ce qu'on prononce ce mot?

* ..., ça s'écrit comment?

* Ça veut dire quoi?

Qu'est-ce que ça veut dire?

- *Poročanje*

Simone dit qu'elle adore la musique.

Pierre dit qu'ils ont perdu leur chien.

Il me demande si je viens.

3.3.2 Izražanje mnenja, znanja, zmožnosti

- *Izražanje mnenja*

Spraševati

– Qu'est-ce que tu (en) penses?

– *Tu le trouves comment?

– De quoi est-ce qu'ils ont l'air?

Odgovarjati/izjavljati

– Je ne sais pas.

Il a raison (tort).

– Il a l'air triste.

– Ils ont l'air de musiciens professionnels.

- *Izražanje gotovosti, verjetnosti, možnosti*

- Je suis sûr(e).
- C'est sûr.
- Elle a peut-être un problème.
- C'est possible.
- Ce n'est pas possible.
- Peut-être.

- *Izražanje (ne)strinjanja*

- Tu as raison.
- Je suis d'accord.
- C'est vrai.
- Mais oui, bien sûr.
- Non.
- Tu as tort.
- Je ne suis pas d'accord.
- Ce n'est pas vrai.
- Pas du tout.

- *Izražanje znanja in zmožnosti*

Spraševati

- Tu sais jouer au tennis?

Odgovarjati/Izjavljati

- (Oui), je sais jouer au tennis.
- (Non), je ne sais pas (du tout) jouer au tennis.
- Je suis bon en tennis.
- Je suis nul en tennis.
- (Oui), je peux t'aider.
- (Non), je ne peux pas t'aider.

- Tu peux m'aider?

- *Izražanje dolžnosti*

- Il faut faire le devoir de maths.
- On doit faire le devoir de maths.

3.3.3 Izražanje čustev

- *Izražanje sodbe*
  - C'est magnifique/superbe/formidable/merveilleux.
C'est intéressant/beau/sympa.
C'est bien. /Ce n'est pas mal (du tout).
* C'est chouette.
* Je trouve ça bien.
  - C'est idiot.
C'est fou (bête).

- *Izražanje (ne)naklonjenosti*
  - J'aime bien.
* J'aime ça.
J'adore le cinéma.
  - Je n'aime pas (du tout) la danse.
Je déteste la viande.
J'ai horreur de l'opéra.

- *Izražanje razpoloženja*
  - Je suis (mal)heureuse.
  - Je suis triste.
  - J'ai le cafard.
  - Je n'ai envie de rien.
  - Ça m'énerve.
  - J'en ai assez.
*J'en ai marre.

- *Izražanje (ne)zadovoljstva*

<p>Spraševati</p> <ul style="list-style-type: none"> – Vous êtes contents? – Tu es contente? 	<p>Odgovarjati/Izjavljati</p> <ul style="list-style-type: none"> – (Oui), nous sommes contents. (Oui), on est content. – (Oui), je suis contente. – Ça me plaît. C'est formidable/super. – *On se marre bien. – Ça m'ennuie. – Je suis furieuse/fâchée.
--	---

- *Izražanje bojazni, skrbi*

Spraševati

– Tu as peur des serpents?

– Ça ne va pas?

Odgovarjati/Izjavljati

– (Oui), j'en ai peur.

– Non, je suis inquiet.

- *Izražanje presenečenja*

– Comme je suis surprise!

Ça m'étonne.

Quelle surprise!

- *Izražanje volje, želje*

Spraševati

– Qu'est-ce que tu veux (faire)?

– * Tu as envie de quoi?

* De quoi tu as envie?

Odgovarjati/Izjavljati

– Je veux lire cette BD.

– J'ai envie d'une glace.

– J'aimerais nager.

– Je voudrais sortir.

- *Izražanje namena*

– On va jouer samedi.

– Je ne veux pas arrêter le foot.

- *Izražanje odobravanja*

– Très bien.

(Ce n'est) pas mal.

C'est génial.

C'est formidable.

Félicitations!

Chapeau!

- *Izražanje hvaležnosti*

– Merci beaucoup (bien).

Je vous remercie, Monsieur/Madame/Mademoiselle.

- *Opravičilo*

Izraziti

- Oh, pardon.
Excusez-moi (Monsieur ...)
Je m'excuse.

Odgovarjati

- Ce n'est pas grave.
Ne vous inquiétez pas.
Ne t'inquiète pas.

3.3.4 Vplivanje

- *Prošnja*

Spraševati

- Pardon? Je n'ai pas compris.
Vous pouvez répéter, s'il vous plaît?
- Pardon, tu peux me passer le pain?
(Tu me passes) le pain, s'il te plaît?

Odgovarjati/Izjavljati

- Oui, Madame.
Tout de suite.

- *Navodila in nasveti*

- Prenez la première rue à gauche.
Va tout droit.
- Placez-le à côté de la fenêtre.
- Ajoutez du sel.
- Reposez-vous.
- Calme-toi.

- *Ukazovanje*

- Asseyez-vous!
- Viens au tableau!
- Lève-toi!
- Ouvre la fenêtre, (s'il te plaît)!
- La fenêtre, s'il te plaît.
- Sois prudent!

- *Prepoved*

- Ne bavardez pas!
Ne copiez pas sur votre voisin!

Pisno:

- Défense de fumer.
- Pas de feu.
- Silence! Hôpital.

- *Kupovanje, naročanje*

- Madame, trois glaces, s’il vous plaît.
- Je voudrais une veste rouge.
- Il me faut un stylo.
- Nous avons besoin de dictionnaires.
- Je cherche un vélo.

- *Predlogi*

Spraševati

- On va à la plage?
- Allons à la plage.

Odgovarjati/Izjavljati

- C’est une bonne idée.
- Super, quelle idée!
- D’accord.
- Pourquoi pas.
- Non, ça ne m’intéresse pas.
- Désolée, je ne peux pas.

- *Dovoljenje*

Spraševati

- Je peux sortir?
- Nous pouvons partir?

Odgovarjati/Izjavljati

- Oui, bien sûr.
- Vas-y.
- D’accord.
- Allez-y.
- Non, vous ne pouvez pas.
- *Pas question!

- *Pomiritev*

- Rassure-toi, ça va s’arranger.
- Ne t’inquiète pas. /Ne vous inquiétez pas.
- Ne t’en fais pas!
- Ce n’est rien, ma chérie.
- On va trouver une solution.

- *Opozorilo*

- Attention!
- Fais attention. /Faites attention.

3.3.5 Vzpostavljanje stikov z ljudmi

- *Nagovor neznanca*

Ustno: – Pardon, Monsieur/Madame/Mademoiselle, ...
 – S'il vous plaît, Madame ...

Pisno: – Cher Edouard/Chère Anna, ...
 (Mon) cher ami/(Ma) chère amie, ...
 Monsieur/Madame/Mademoiselle, ...

- *Pozdravljanje*

– Salut.	– Salut.
Ça va?	Ça va bien. Et toi?
– Bonjour, Madame.	– (Bonjour), Monsieur.
Comment allez-vous?	(Très bien), merci. Et vous?

- *Slovo*

Ustno: – Salut.
 – Au revoir, (Monsieur/Madame/Mademoiselle).
 – A bientôt.
 A plus tard.
 A demain.
 A mardi.
 A la semaine prochaine.

Pisno: – Bonne journée.
 – Bonne nuit.
 – Je t'embrasse.
 * Grosses bises.
 Amitiés.
 Salutations.

- *Predstavljanje*

– Je m'appelle Michel Legrand. / Je suis Michel Legrand.	– Bonjour. / Monsieur...
– C'est Michel.	– Salut.
– Anne, je vous présente Michel Legrand.	– Enchantée.
– Tu connais Michel Legrand?	– Ça me fait plaisir.

- *Povabilo*

- Viens chez moi.
- Venez avec moi.

- Je t'invite au cinéma.

- Tu es libre ce soir?

- *Zahvala*

Izraziti

- Merci beaucoup, Monsieur.
- Vous êtes très aimable.
- Tu es très gentille.

- *Čestitke*

- Bravo.
- Félicitations.

- *Dobre želje*

- Bon appétit.
- A ta santé. (A votre santé.)
- Bon anniversaire.
- Bonne année.
- Joyeux Noël.
- Bonnes vacances.
- Bonne fête.

- Volontiers.
- Avec plaisir.
- D'accord.
- Désolé, je n'ai pas le temps.
- C'est une bonne idée.
- *Chouette.
- Non, je ne peux pas, parce que ...
- Merci, mais ...
- Non, je n'ai pas envie.
- Oui, ...
- Non, malheureusement.

Odgovoriti

- De rien.
- Je vous en prie.
- Ce n'est rien.

- Bonne journée.
- Bonne nuit.
- Dors bien. (Dormez bien.)
- Bon travail.
- Bon courage.
- Bonne chance.
- Bon voyage.
- Bienvenue à Ljubljana.

• *Pogovor po telefonu*

- A.– Allô? Je suis bien chez Mme. Dupont? – Oui, c'est moi.
 – Bonjour, Madame. Marija Novak à l'appareil. – Bonjour.
- B.– Olivier? – Oui, c'est moi. Qu'est-ce qu'il y a?
 – Bonjour, je m'appelle Monique. – Excuse-moi, je n'ai pas le temps
 Je te téléphone pour l'affiche. maintenant. Appelle-moi dans
 une heure, s'il te plaît.
- D'accord, à tout à l'heure.

3.4 SLOVNICA

Glajoslovje (La phonétique)

- Prepoznavanje in izgovorjava **samoglasnikov** in **soglasnikov**.

– **Izgovorjava glasov**

Poudarek je na izgovorjavi glasov, ki še posebej izstopajo v primerjavi s slovenskim glasovnim sistemom: nosni samoglasniki, zaokroženo izgovorjeni polglasnik [ð], dvoustnični [ʎ], samoglasnika [ɸ], in [œ]:

npr.: un bon vin blanc; le; deux; professeur

– Ritmična enota

Tous les jeudis, / les élèves de sixième / ont le cours de français.

– Naglas

Na koncu besede oz. na zadnjem zlogu ritmične enote.

Par ' don

Tous les jeu ' dis, / les élèves de si ' xième / ont le cours de fran ' çais.

– Zlogovanje in povezovanje

Vous aimez la vitesse, prenez la mercedes.

[vu-ze-me-la-vi-'tɛs / pRð-ne-la-mɛR-se-'dɛs]

– Vezanje

Nos amis sont excités. Ils ont un orchestre.

U U U U U
[z] [t] [z] [t] [n]

Prepovedano vezanje:

Paul et / Anne.

Quand / arrive Karim?

– Izpust

l'ami (le), l'amie (la), l'homme (le), l'horloge (la);

j'ai (je); Je l'aime (la / le); Je n'ai pas de sous. (ne)

– Stavčna intonacija

Naraščajoča:

Elle s'appelle comment? (vprašalna poved)

Padajoča:

Elle est française. (pripovedna poved)

Pravopis (L'orthographe)**Abeceda** (L'alphabet)

Francoska abeceda ima 26 črk.

Pravopisna znamenja:

J'ai regardé; la mère; la tête; nous commençons

Ločila: pika, vejica, vprašaj, klicaj.

Velika začetnica:

Marcel Dupont, Madame, les Slovènes, la France, les Alpes, la Seine

Posebnosti v pisavi in izgovorjavi:

– *Polglasnik (E-muet):*

Izpuščanje polglasnika:

Je n(e) prends jamais l(e) métro.

Ohranjanje polglasnika:

Le mercredi, il a quatre leçons.

– Črka *h* se ne izgovarja:

J' habite à Lyon;

les hommes; le / haut-parleur

U

[z]

– Soglasniki na koncu besed se načeloma ne izgovorijo; nekatere izjeme:

le cahier /ləka'je/	≠	l'hiver /li've:R/
le paradis /ləpara'di/	≠	le tennis /ləte'nis/
parler /par'le/	≠	finir /fi'ni:R/
le tabac /ləta'ba/	≠	le sac /lə'sak/

dix garçons /digaR'sõ/	≠	Ils sont dix /dis/
------------------------	---	--------------------

Il est dix heures. /di'zoe:R/

Zapis	Primer	Izgovor
ou	vous	[u]
ai	j'ai	[e]
au, eau	au Canada, beau	[o]
oi	moi	[wa]
u	vu	[y]
eu	peu peur	[ø] [oe]
en, em an, am	enlever, temps tante, champ	[ã]
on, om	bon, ombre	[õ]

(e)in, (a)in, im, ien	vin, plein, bain important, bien,	[ɛ̃]
un	brun	[œ̃]
gn	épargner	[nj] *
ch	chambre	[š] *
ph	photo	[f]
c (+ i, e) (+ a, o, u, soglasnik)	ici, ce car, corps, culture, clé	[s] [k]
q	cinq	
qu (+ i, e)	quitter	
g (+ a, o, u, soglasnik)	gare, gout, grand	[g]
g (+ i, e)	gilet, rouge	[ž] *
j	jeudi, jaloux, jour	

* Zaradi pomanjkljivega računalniškega nabora fonetične oznake [nj], [š] in [ž] ne ustrezajo oznakam mednarodne fonetične zveze.

Besedne vrste (Les parties du discours)

Samostalnik (Le nom)

- Vrste:

Lastna imena:

Edouard, Paris, l'Espagne, la Normandie

Občna imena:

un homme, un chat, une table.

- Spol:

Moški:

un garçon, un arbre, un livre

Ženski:

une femme, une fleur, une chaise

Pri živih bitjih je slovnični spol enak naravnemu (un garçon, une fille), sicer je poljuben in se marsikdaj razlikuje od slovenskega.

- Število:

Ednina

Množina

Pisava:

– Praviloma se za tvorbo množine dodaja obrazilo **-s**:

les femmes**s**, les fleurs**s**, les livres**s**.

– Samostalniki, ki se v ednini končujejo na -s , -z ali -x, se v množini ne spremenijo:

le fils – les fils, le nez – les nez, la voix – les voix.

– Samostalniki na -al, -(e)au, – eu, imajo v množini največkrat obrazila **-aux, -(e)aux, -eux**:

l'animal – les anim**aux**, le journal – les journ**aux**, le tableau – les table**aux**, le cheveu – les cheveu**x**

Izgovorjava:

Množinska oblika samostalnika se največkrat ne razlikuje od ednine. Razliko spoznamo po določevalniku:

le copain – **les** copains, **mon** cahier – **mes** cahiers, **cette** fleur – **ces** fleurs.

Posebnosti:

l'oeil – les yeux, l'oeuf – les oeufs

Pridevnik (L'adjectif qualificatif)

Pridevnik se **v spolu in številu** ujema s samostalnikom:

un garçon intelligent, une fille intelligente, les filles intelligentes.

- Spol

Pisava:

Za tvorbo ženske oblike se v splošnem doda pripona -e, razen pri pridevniki na -e, ki imajo enako obliko za oba spola:

petit – petite, gris – grise; mince – mince.

Nastopijo lahko tudi druge spremembe:

bon – **bonne**; gros – **grosse**; heureux – **heureuse**; blanc – **blanche**

Izgovorjava:

– ni razlike med moško in žensko obliko:

mince – mince, bleu – bleue

– pri ženski obliki se sliši končni soglasnik:

grand – grande, vert – verte, blanc – blanche

– pri ženski obliki se nosnik denazalizira:

canadien – canadienne, bon – bonne

– nekaj nepravilnosti:

beau, bel – belle; nouveau, nouvel – nouvelle; vieux, viel – vielle.

• Mesto pridevnika je ponavadi za samostalnikom.

Nekaj izjem: une jeune fille, un beau garçon, un bon match de foot, un vieux vélo ...

• *Število:*

Ednina

Množina

Pisava:

– Praviloma se za tvorbo množine dodaja obrazilo **-s**:

un pantalon rouge – des pantalons rouges

– Pridevniki, ki se v ednini končujejo na -s ali -x, se v množini ne spremenijo:

un anorak gris – des anoraks gris; un garçon heureux – des garçons heureux

– Pridevniki na -al, -eau, imajo v množini največkrat obrazilo **-aux**:

un salut amical – des saluts amicaux; un beau livre – des beaux livres.

• Stopnjevanje

– Trostopenjsko:

grand – **plus** grand – **le plus** grand

bon – meilleur – le meilleur

Il est plus grand que son frère.

Il est le plus grand de la famille.

Il est le meilleur de la classe.

– Dvostopenjsko:

npr. s prislovi *très*, *assez*:

Elle est très gentille.

Il est assez fort.

Določevalniki (Les déterminants)**Členi** (Les articles)*Določni člen* (L'article défini)

- Oblike: le (l'), la (l'), les

le livre, **l'**éléphant, **la** chaise, **l'**heure; **les** livres, **les** élèves, **les** chaises, **les** heures

Spajanje določnega člena s predlogoma "de" in "à":

à + le = au (aller **au** marché, habiter **au** Canada)

de + le = du (venir **du** cinéma, le livre **du** professeur)

à + les = aux (aller **aux** Etats-Unis)

de + les = des (venir **des** Etats-Unis)

Pred imeni držav se uporablja določni člen:

la France, **l'**Italie, **le** Portugal, **les** Etats-Unis.

Za predlogoma *en* in *de*, ki jima sledijo ženska imena držav, ni določnega člena:

aller **en** France, venir **d'**Italie ≠ aller **au** Portugal, venir **du** Canada.

- Raba:

– označevanje pripadnosti neki vrsti na splošno:

J'aime **les** crêpes.

– označevanje stvari, ki so edini primerek svoje vrste:

le soleil, **le** nord

– razločevanje ene osebe ali stvari od ostalih:

Colette, c'est **la** fille aux yeux noirs.

– označevanje oseb, stvari, ki so že bile omenjene ali so znane iz konteksta:

Mets **la** veste dans l'armoire.

– stalne zveze:

à **la** maison, aller à l'école, aller à **la** mer, prendre **le** train.

Nedoločni člen (L'article indéfini)

- *Oblike: un, une, des*

un garçon, **une** fille, **des** enfants

- *Raba:*

– označevanje primerka ali nekaj primerkov iz določene kategorije:

Tours, une ville française.

Delni člen (L'article partitif)

- *Oblike: du (de l'), de la (de l'), des*

du lait, **de la** viande, **de l'eau**, **des** gâteaux

- *Raba:*

– izražanje nedoločene količine snovi pred neštevnimi samostalniki

écouter de la musique

– izrazi: faire **de la** natation, faire **du** stop.

- *Nadomeščanje nedoločnega in delnega člena z "de"*

– v nikalni obliki:

Tu veux **une** glace? Non, je ne veux pas **de** glace.

Tu prends **des** gâteaux? Non, je ne prends pas **de** gâteaux.

– za količinskimi in merskimi izrazi:

beaucoup **de** travail, assez **de** temps, un kilo **de** pommes

- *Izpuščanje členov:*

– v povedkovem določilu pred samostalniki, ki izražajo poklic:

Il est professeur. Elle est boulangère.

– v glagolskih zvezah s samostalniki:

avoir faim, avoir soif, avoir chaud, avoir froid, faire attention

Kazalni pridevniški zaimki (Les adjectifs démonstratifs)

Ujemajo se v spolu in številu s samostalnikom, ki jim sledi.

- Oblike: ce, cet; cette; ces

- Raba:

– kazanje na položaj osebe ali predmeta v prostoru in času:

Prends **ce** stylo.

J'arrive **ce** soir.

– sklicevanje na že omenjeno osebo ali stvar:

Je ne connais pas **cette** femme.

Ce problème est très difficile.

Svojilni pridevniški zaimki (Les adjectifs possessifs)

- Oblike:

mon, ton, son, notre, votre, leur

ma (mon)*, ta (ton), sa (son), notre, votre, leur

mes, tes, ses, nos, vos, leurs

- Raba:

* Oblike v oklepajih se uporabljajo pred samostalniki ženskega spola, ki se začenjajo s samoglasnikom ali nemim *h* (**mon** amie, **mon** horloge).

Vprašalni in vzklični pridevniški zaimki (Les adjectifs interrogatifs et exclamatifs)

V spolu in številu se ujemajo s samostalnikom, na katerega se nanašajo.

- Oblike: quel, quelle; quels, quelles

- Raba:

– v vprašalni povedi:

Tu as **quel** âge?

Elle arrive à **quelle** heure?

De **quelles** couleurs est le drapeau français?

– v vzklični povedi:

Quelle chanson magnifique!

Quel beau garçon!

Nedoločni pridevniški zaimki (Les adjectifs indéfinis)

– označevanje približne količine:

quelques, plusieurs, chaque, autre

Il y a **quelques** élèves dans la classe.

Plusieurs enfants vont à la piscine.

– označevanje čisto določene količine:

tout(e), tous, toutes

Il va rester à la piscine **toute** la journée.

Tous les garçons restent dans la salle.

On connaît **toutes** les réponses.

Števniki (Les adjectifs numériques)

Glavni števniki

Nekateri primeri: dix-sept, soixante-dix, quatre-vingts, quatre-vingt-un, quatre-vingt-onze; vingt et un, quarante et un; cent, cent deux, cinq cents

Vrstilni števniki

Tvorijo se iz glavnih števnikov z dodatkom pripone *-ième*:

cinquième, trente et unième.

Toda: premier/première.

Zaimki (Les pronoms)

Osebni zaimki (Les pronoms personnels)

• *Nepoudarjene oblike:*

– osebek:

Nepoudarjena oblika: je, tu, il, elle, nous, vous, ils, elles

– direktni predmet (COD): me (m'), te (t'), le (l'), la (l'), nous, vous, les

– indirektni predmet (COI): me (m'), te (t'), lui, nous, vous, leur

- *Poudarjene oblike:*

moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles.

- Posebnost:

– vikanje:

Vous êtes française, Madame?

- Raba:

– V povedi se COD in COI nahajata pred glagolom, ki ga dopolnjujeta:

Il nous voit. Je vais lui offrir un joli cadeau.

Izjema:

V trdilni obliki velebnika se uporablja poudarjena oblika zaimka, in sicer za glagolom:

Regarde-moi! (≠ Ne me regarde pas!)

Donne-moi ce livre! (≠ Ne me donne pas ce livre!)

– Poudarjene oblike se uporabljajo npr. tudi:

- pri poudarjanju: Moi, je reste ici.
- za predlogi: Viens avec moi.
- v odgovorih brez glagola: Qui sait la réponse? – Moi.
- pri primerjanju: Il est plus grand que moi.

Prislovna zaimka EN in Y (Les pronoms adverbiaux EN in Y)

EN nadomešča *de* + *samostalniško skupino*:

Il vient de France. – Il **en** vient.

Elle parle de son travail. – Elle **en** parle.

J'ai acheté un kilo de fruits. J'**en** ai acheté un kilo. Prends-**en** un kilo.

Y nadomešča *à* + *samostalniško skupino*:

Il va au cinéma. – Il **y** va.

Je pense à mon travail. – J'**y** pense.

Vprašalni zaimki (Les pronoms interrogatifs)

- Oblike: qui (sprašuje po osebi)
que, quoi (sprašuje po stvareh)

Zaimke *qui, que, de quoi, à quoi* ... zelo pogosto podaljšujemo z "est-ce que".

stavčni člen

osebe

stvari

osebek

Qui parle?
(**Qui est-ce** qui parle?)

Qu'est-ce qui se passe?

direktni predmet

(**Qui est-ce que** tu regardes?)
Tu regardes **qui**? *

Qu'est-ce que tu fais?
Tu fais **quoi**? *

predmet s predlogi

A qui est-ce qu'il parle?
Il parle **à qui**? *

A quoi est-ce que tu penses?
Tu penses **à quoi**? *

a, de, avec

* Oblike v pogovorni francoščini.

Nedoločni zaimki (Les pronoms indéfinis)

ON (nekdo, človek, ljudje; mi)

Glagol za *on* je vedno v 3. osebi ednine.

V pogovornem jeziku se *on* pogosto rabi namesto *nous*.

On s'amuse bien, n'est-ce pas?

QUELQU'UN – PERSONNE

– Tu as vu **quelqu'un**? – Non, je n'ai vu **personne**.

– **Quelqu'un** est venu? – Non, **personne** n'est venu.

QUELQUE CHOSE – RIEN

– Tu as acheté **quelque chose**? – Non, je n'ai **rien** acheté.

– **Quelque chose** s'est passé? – Non, **rien** ne s'est passé.

Glagol (Le verbe)

- Razvrstitev glagolov po spregatvi v tri skupine:

– 1. skupina: glagoli, ki se v nedoločniku končujejo na **-er** (pravilni glagoli; izjema aller):

Je parle	Tu écoutes	Il / Elle regarde
Nous parlons	Vous écoutez	Ils / Elles regardent

– 2. skupina: glagoli na -ir z vpono -iss – (finir, choisir)

– 3. skupina: nepravilni glagoli (avoir, boire, connaître, croire, devoir, dire, écrire, être, faire, lire, mettre, partir, pouvoir, (com)prendre, savoir, sortir, suivre, vendre, venir, voir, vouloir; il faut, il pleut).

- *Vrsta glagolov:*

– *Pomensko polni glagoli:*

prehodni: Il invite ses amis. J'écris une lettre à mon ami.

neprehodni: Il part. Nous venons.

– *Povratni glagoli (Les verbes pronominaux):*

s'acheter, se dépêcher, s'habiller, se lever

– *Brezosebni glagoli (Les verbes impersonnels):*

Il pleut, Il neige, Il fait chaud, il fait nuit; il y a; il faut

– *Pomožniki (Les auxiliaires):*

avoir, être (za tvorbo zloženih glagolskih časov):

J'ai acheté une BD.

Elle est partie.

– *Polpomožniki (Les semi-auxiliaires):*

pouvoir (možnost): Je peux t'aider.

vouloir (hotenje): Nous voulons partir.

devoir (nujnost, potreba): Elle doit rester chez elle.

savoir (sposobnost): Tu sais bien écrire.

- *Časi in nakloni*

Le présent

• Oblike

• Raba:

– za dejanja, ki se dogajajo v trenutku govora, za ugotovitve in splošne resnice

Je ris (en ce moment).

Elle aime la musique.

La terre est ronde.

– za izražanje ponavljajočih se dejanj in navad

Je ris tous les jours.

– za izražanje bližnje prihodnosti

Elle part demain.

– za izražanje uresničljivega pogoja

Si tu viens demain, on va au cinéma.

Le futur proche

• Oblika: aller (sedanjik) + nedoločnik

• Raba:

– za izražanje bližnje prihodnosti

Je vais te téléphoner.

Le passé récent

• Oblika: venir (sedanjik) + nedoločnik

• Raba:

– za izražanje bližnje preteklosti

Elle vient de m'appeler.

Le passé composé

• Oblika: avoir / être (sedanjik) + pretekli deležnik

V večini primerov uporabljamo pomožnik *avoir*; pomožnik *être* se rabi pri nekaterih glagolih premikanja in vseh povratnih glagolih.

- Raba:
– za izražanje dovršenih preteklih dejanj
Je suis sortie à 7 h. J'ai pris le bus ...

Velelnik

- Oblike:
Velelnik (impératif) ima oblike za 2. os. ednine ter 1. in 2. osebo množine.
Oblike so enake tistim za sedanji čas povednega naklona (toda glagoli na -er v 2. os. ednine izgubijo -s!), vendar pa osebek ni izražen z zaimkom.

Parle!	Ne parle pas!	Lève-toi!	Ne te lève pas!
Parlons!	Ne parlons pas!	Levons-nous!	Ne nous levons pas!
Parlez!	Ne parlez pas!	Levez-vous!	Ne vous levez pas!

- Raba
Za izražanje ukazov, prepovedi, želja.

Učenci prepoznavajo in razumejo v posameznih besedilih tudi oblike naslednjih časov (*le futur simple, l'imparfait*) in naklonov (*le conditionnel présent*).

Prislov (L'adverbe)

Aujourd'hui, hier, demain ...; ici, là; très, beaucoup, peu, trop, assez; vite, heureusement, lentement; peut-être.

Predlog (La préposition)

A, de, en, avec, par, pour, dans, sur, sous, devant, derrière, entre, avant, après; à côté de, en face de ...

Veznik (La conjonction)

Et, mais, ou, que, parce que, quand, si ...

Poved (La phrase)

• Oblike povedi:

– *Trdilna poved (la phrase affirmative)*

Elle joue au volley tous les jeudis.

Lis cette BD.

– *Nikalna poved (La phrase négative)*

Elle **ne** joue **pas** au volley tous les jeudis.

Ne lis **pas** cette BD.

• Vrste povedi:

– *Pripovedna poved*

On s’amuse bien avec le prof de français.

– *Vprašalna poved*

• Vprašanje se nanaša na celotno poved.

Odgovor vsebuje *oui* / *si* ali *non*:

– Z rastočo intonacijo:

Tu as un chien?   Oui (Non).

– Z “*est-ce que*”:

Est-ce que tu as un chien?   Oui (Non).

Če je vprašanje zastavljeno v nikalni povedi, je trdilni odgovor si:

Tu n’as pas un stylo?   Si, (j’ai un stylo).

Est-ce que tu n’as pas un stylo?

• Vprašanje se nanaša na določen stavčni člen:

Il parle à qui? *

Comment est-elle?

Quel âge a-t-il?

Ça fait combien? *

Pourquoi es-tu en retard?

– *Velebná poved*

Allez tout droit.
Prête-moi ton vélo, s'il te plaît.
Ne bavardez pas.

– *Vzkličná poved*

Quel beau garçon!
Que c'est amusant!
Comme elle est intelligente!

• Zaničanje

ne ... pas, plus, rien, personne
Il ne dort plus.

• Poudarjanje (La mise en relief)

– z izpostavljanjem stavčnega člena in povzemanjem z zaimkom:

Moi, je ne suis pas d'accord.

– s strukturo *c'est ... qui, c'est ... que*:

C'est Marie qui me l'a dit.

C'est le chocolat que j'adore.

• Glede na zgradbo povedi ločimo:

– Enostavčna poved

Je ris.
Tu regardes la télé.
Il lui prête son stylo.
Nous allons au concert ce soir.

– *Večstavčna poved*

Príredje

Il est loin, mais il est toujours mon meilleur ami.
Il s'appelle Michel et il est très sympa.

Podredje

– s predmetnim odvisnikom:

Il dit **qu'**il est fou de musique jazz.

Je ne sais pas **qui** il est.

– s časovnim odvisnikom:

Quand le téléphone sonne, je réponds.

– s pogojnim odvisnikom:

Si tu es malade, reste à la maison.

Appelle-moi, **si** tu as le temps.

– z vzročnim odvisnikom:

Je suis venu **parce que** je t'aime.

4 MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

Učenci ob koncu triletnega učenja francoščine pokažejo vsaj naslednje znanje in jezikovne spretnosti:

Poslušanje

Učenci poslušajo počasi in razločno govorjena krajša besedila z znano tematiko in besediščem (npr. navodila za delo v razredu, kratka sporočila, opisi, pogovori o vsakdanjih temah). Pri tem sledijo enostavnim navodilom ter razumejo bistvo besedila, kar pokažejo z ustreznim nebesednim ali besednim odzivom (npr. kratkim odgovori na vprašanja).

Govor

Učenci v vodeni interakciji z učiteljem ali sošolcem ob vidni ali pisni podpori govorijo o obravnavanih temah. Dovoljene so slovnične pomanjkljivosti, napake pri izgovorjavi in intonaciji.

Branje

Učenci berejo krajša funkcionalna besedila (opozorila, naročila, anekdote, šale, stripe), ki vsebujejo znano tematiko in besedišče. Razumevanje bistva besedila pokažejo z odgovori na ustna in pisna vprašanja.

Pisanje

Učenci pravilno prepišejo posamezne besede in povedi ter zapišejo krajša besedila. S pomočjo modelov ali iztočnic napišejo krajše funkcionalno besedilo (sporočilo, dialog). Sprejemljive so posamezne jezikovne in pravopisne napake.

5 MEDPREDMETNE POVEZAVE

Učitelj pri pouku francoščine upošteva znanje, sposobnosti in spretnosti, s katerimi učenci na tej stopnji že razpolagajo: gre za določene kognitivne sposobnosti in strategije samostojnega učenja (spominske, spoznavne, metakognitivne, čustvene, socialne) in za faktografsko znanje s področja jezikoslovja, družboslovja in naravoslovja. Oboje pomaga učencem, da hitreje in celoviteje usvajajo francoski jezik ter spoznavajo in dojemajo francosko kulturo. Vzporedna primerjava s slovenščino in drugimi tujimi jeziki pospeši ali vsaj olajša razvijanje jezikovnih spretnosti in razumevanje slovničnih struktur v francoskem jeziku. Logično povezovanje znanja, ki si jih učenci pridobivajo v okviru različnih predmetov, pa osmisli in dopolni védenje o francoski civilizaciji, tj. zgodovinskih, geografskih, kulturnih in drugih sodobnih pojavih v Franciji in frankofonskih deželah. Primerna usklajenost učnih načrtov in dela učiteljev k temu znatno pripomoreta.

6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Didaktična priporočila zajemajo osnovne napotke učitelju, kako lastno teoretično, strokovno in pedagoško znanje vnesti v pouk, da bodo učenci z vsemi svojimi individualnimi (telesnimi, emocionalnimi, kognitivnimi ...) posebnostmi čim uspešneje pridobivali znanje in razvijali jezikovne spretnosti v francoščini ter si obenem oblikovali ustrezne učne strategije in sposobnost za samostojno učenje. V središču učnega procesa je torej **učenec**, ki pozna učne cilje ter tako aktivno, samozavestno in vse bolj samostojno ter odgovorno sodeluje pri oblikovanju svoje osebnosti. **Učitelj** je pri tem predvsem organizator in usmerjevalec: z razumevanjem in pozitivnim odnosom spodbuja in vodi učence, da skupaj odkrivajo pomen besed, slovnične strukture in sporočilne namene ter upovedujejo svoje izkušnje; daje zgled v jezikovnem smislu in skrbi, da poteka učenje francoščine v sproščenem, spodbudnem in za vse učence zanimivem vzdušju.

Pouk poteka večinoma v **francoščini**. Pomembna je uporaba ustaljenih jezikovnih vzorcev (npr. pozdravi na začetku in koncu ure, kratka in enostavna navodila), ki s ponavljanjem pridejo v učenčevo zavest in postanejo postopoma del njegovega aktivnega jezikovnega izražanja. Kljub temu ima materinščina pomembno mesto pri pouku: učitelju in učencu je v pomoč pri uvajanju v določeno situacijo (npr. razlaga pravil igre), pri razumevanju besedila ali pojasnjevanju slovničnih zakonitosti; učenec bo pri učenju francoščine uporabil najrazličnejše izkušnje, pridobljene pri pouku materinščine kakor tudi drugih tujih jezikov.

K večji učinkovitosti pouka pripomorejo **primerne učne strategije**. Učna ura se začne z napovedjo učnega cilja, torej z osmislitvijo dejavnosti, ki sledijo. Pomembna je izmenjava trenutkov koncentracije in sproščenosti, kar se ujema z menjavo več (4–5) aktivnosti znotraj istega tematskega sklopa učne ure. Pestrost pouka dviguje motivacijo in zagotavlja hitrejši razvoj različnih sposobnosti čim večjega števila učencev. Motivacijo spodbujajo tudi občasne tekmovalne naloge (npr. igre, križanke, reševanje problemov). Pomembno mesto je odmerjeno ponavljanju jezikovnih struktur in besedišča, in sicer v različnih, novih situacijah.

Interakcija med učiteljem in učenci ter učenci samimi je vseskozi prisotna. Pogoste oblike pouka so: *delo v dvojicah*, *skupinsko delo*, *projektno delo*, *delo s celim razredom* (jezikovne igre, vaje izgovorjave) in *frontalni pouk* (pripovedovanje o Franciji, popravljanje in kontrola učnih izdelkov). Pomembno je tudi *individualno delo* (domače naloge, priprava na jezikovne aktivnosti).

Primerna uporaba **učnih pripomočkov** pomaga učitelju in učencem k oblikovanju nazornejšega in prijetnejšega pouka. Nekatere učne pripomočke lahko pripravijo učenci skupaj z učiteljem v okviru projektnega dela (npr. spominske kartice, slovar). Ti pripomočki so v razredu še posebej priljubljeni. Dopolnilo k učbeniku in delovnemu zvezku so tudi:

- *avdio pripomočki*: kasete, plošče, CD;
- *vizualni pripomočki*: slikovno gradivo, diapozitivi, prosojnice, revije, stripi, slikanice oz. knjige, ročne slike in priročni predmeti;
- *avdio-vizualni pripomočki*: filmi, videoposnetki.

Pouk francoščine poteka v okviru štirih med seboj prepletajočih se **jezikovnih spretnosti** (poslušanja, govorjenja, branja in pisanja) in **znanj**.

6.1 SPRETNOSTI

Poslušanje

Učenci poslušajo učitelja (njegov govor mora biti razumljiv in preprost) in krajša, po možnosti izvorna besedila s plošč in kaset (tudi videokaset) ter tako zaznavajo in spoznavajo posebnosti francoske fonetike (glasove, ritem, intonacijo), razvijajo sposobnost razumevanja krajših govornih enot in zmožnost urjenja lastnih govornih spretnosti. Poslušanje največkrat poteka v treh zaporednih sklopih. Uvodnemu delu (pogovor o temi besedila, preverjanje dosedanjega znanja, predstavitev novih ključnih besed in fraz, seznanitev z nalogo) sledi poslušanje, ki lahko vključuje vzporedne, nebesedne ali besedne dejavnosti (obkrožanje, vnos v razpredelnice, spremljanje besedila po slikovnem gradivu); učenci so torej ves čas aktivni, pozorno

poslušajo in se na besedilo nalogi ustrezno odzivajo. Tudi dejavnosti po končanem poslušanju so lahko nebesedne (dvig roke na dogovorjeno informacijo, opravilo po naročilu, razvrstitev slik) ali besedne (odgovori na vprašanja, vpisovanje manjkajočih besed, povezovanje besedila s slikami).

K doseganju ciljev slušnega razumevanja prispeva ne le kakovostna izvedba osrednjega dela, tj. poslušanja samega (primerno besedilo, dober posnetek, večkratno poslušanje), marveč tudi dobra organizacija in potek uvodnih, vzporednih in sklepnih slušnih dejavnosti.

Govor

Učenci govorne spretnosti v francoščini razvijajo postopno do stopnje, ko samozavestno in brez strahu pred morebitnimi napakami učinkovito spregovorijo v vsakdanjih situacijah v razredu ali zunaj šole. K temu pomagajo smiselno oblikovane govorne situacije. Začetnemu ponavljanju besed in govornih enot (na bolj ali manj domiselen način) sledi uporaba danih govornih sredstev v vódeni obliki ter vedno bolj samostojno izražanje ob občasni nevsiljivi učiteljevi pomoči (dialog, igra vlog, izmenjava informacij, anketa, intervju, poročilo). Vaje potekajo največkrat v dvojicah in skupini, kar pripomore k odpravljanju začetne zadrege in sramežljivosti ter zmanjšanju občutnejših razlik med učenci (medsebojna pomoč in popravljanje napak).

Učitelj med vajo spontanega tekočega govora učencev ne prekinja. Sproti si zapisuje napake, ki jih predstavi in popravi po končani dejavnosti.

Pravilna izgovorjava francoskih fonemov ter ustrezna intonacija in ritem so pomembna sestavina govorne spretnosti. Napake, ki si jih učenci pridobijo na začetni stopnji učenja, so trdožive in težko odpravljive; učitelj mora poskrbeti za občasne vaje za pravilno izgovorjavo, katerih cilj ni brežhibna, ampak razumljiva in sprejemljiva izgovorjava.

Pomembno je, da so situacije, v katerih učenci vadijo govorne spretnosti, smiselne ali vsaj osmišljene: dejavnosti morajo biti jasno predstavljene (ponazorjene z vzorčnim primerom), namen vaje pa razviden tudi iz končne rešitve ali ugotovitve.

Branje

Učenci se že pri prvih urah pouka srečujejo s krajšimi zapisi v francoskem jeziku (učno gradivo) in tako zaznavajo občutno razliko med slušno podobo jezika in njegovim zapisom. Dejstvo, da je bralna spretnost učencev v slovenščini že precej dobra, utegne nekolikanj moteče vplivati na razvoj te spretnosti v francoščini. Ker se učenci pri branju kljub postopnemu spoznavanju in usvajanju razlik med francoskim fonemom in črko dostikrat zgledujejo po slovenskem ali znanem tujejezičnem vzorcu, se učitelj (zlasti v prvih mesecih pouka) poskuša držati načela "govorjena beseda (večkrat ponovljena in uporabljena v različnih govornih kontekstih) ima prednost pred njenim zapisom".

Uvajanje v branje francoskih besedil je postopno: kratkim dialogom in raznovrstnim, tudi igrivim, vajah (večsmerno iskanje besed v kvadratih, vprašanja–odgovori) sledi prebiranje šal, pesmi, stripov, obvestil, anekdot, zgodbic. Učenci se do bistva marsikdaj dokopljejo na osnovi nebesednih ključev (slike, diagrami).

Branje največkrat poteka v treh sklopih. Pred branjem so priporočljiva vódena vprašanja, ki vključujejo tematiko, nove besede in jezikovne strukture. Učitelj navaja učence k ugibanju in napovedovanju dogodkov, ki bodo med branjem potrjeni ali ovrženi. Branju se dostikrat pridružijo druge, vzporedne aktivnosti (podčrtovanje novih besed, povezovanje besedila s slikami, prenos podatkov v razpredelnice). Z ustnimi (igra vlog, odgovori na vprašanja) in pisnimi nalogami po branju (pisanje obnove ali podobne zgodbe) se ugotavlja stopnja razumevanja besedila.

Učenci z branjem širijo besedni zaklad, spoznavajo zgradbo francoskega stavka in besedila ter tako razvijajo sposobnosti za pravilnejše ustno in pisno izražanje. Glasno branje je dobra vaja za učenje pravilne izgovorjave in intonacije.

Pisanje

Učenci se pri pisanju francoskih besedil soočajo z občutno razliko med govorno in pisano besedo (gl. zgoraj), zato je pisanje, in predvsem pisno sporočanje, v francoščini zanje precej zahtevna spretnost. Lotevajo se je postopoma, npr. po naslednjem zaporedju: posamični zapisi besed (npr. križanke, dopolnitev stavka), prepisi krajših sporočil, odgovori na vprašanja, sestavljanje kratkih besedil po modelih (vabilo, čestitka), samostojno sporočanje (osebno pismo, list v dnevniku, poročilo). Zapisi so na začetku pogosto fonetični in z napakami, zato učitelj pisne izdelke redno in natančno popravlja (za razliko od govora, kjer spregleduje manj bistvene napake, saj bi z nenehnim poseganjem v besedo lahko omajal učenčevo samozavest in pripravljenost za govor). Učitelj s svojimi sistematično pripravljenimi zapisi besed in stavkov na tabli, ob hkratnem izgovarjanju, plastično prikaže dogovorjene stalne zakonitosti francoskega pravopisa oz. razhajanja med francoskim govorom in pisavo.

Za usvajanje pravopisnih posebnosti francoščine so nadvse koristni nareki in redne pisne domače naloge. Učenci, ki imajo v narekih in domačih nalogah veliko napak, izdelke popravijo oz. ponovno pravilno napišejo.

Pisanje besedil mora biti primerno osmišljeno: lahko je zgolj pravopisna vaja, lahko pa tudi sporočilo (vabilo na rojstni dan, obvestilo, mali oglas), vsebinski zapis (recept) ali ustvarjalna vaja (reklama, pesem).

Učenci pri pisanju postopno prehajajo od učenja zapisovanja francoske besede do oblikovanja smiselno zgrajenega stavka in krajšega funkcionalnega besedila v francoščini.

6.2 ZNANJA

Slovnica

Učenci se zavedajo, da slovnica ni sama sebi namen, ampak jim pomaga pri razumevanju besedil in sporočanju.

Slovnične pojave opazujejo in spoznavajo v ustreznih govornih in pisnih besedilih na induktiven način, z učiteljevo pomočjo (opazovanje jezikovnih struktur, primerjanje, ugibanje, sklepanje, odkrivanje slovničnih pravil). Učitelj izbrane slovnične pojave uvaja postopno in ciklično: učenci jih utrjujejo v daljšem časovnem obdobju s smiselnimi vajami v različnih okoliščinah sporočanja. Jezikovno strukturo v francoščini si uspešneje zapomnijo, če jo primerjajo s tovrstnim slovničnim pojavom v materinščini ali drugem tujem jeziku. Učenci naj vedo, katere francoske jezikovne strukture bodo morali v celoti obvladati, tj. samostojno uporabljati, in katere le prepoznati oz. razumeti.

Besedišče

Učitelj pri izboru tematike upošteva želje in interese učencev ter njihovo stopnjo razvoja. Učenci si osnovni besedni zaklad pridobijo ob poslušanju in branju besedil po kriterijih pogostnosti in uporabnosti. Sposobnost pravilne uporabe je pomembnejša od števila naučenih besed. Pomembno je pogosto ponavljanje besed v različnih okoliščinah sporočanja. Nekatere besede učenci v celoti usvojijo in so sestavni del njihovega aktivnega besedišča, nekatere pa zgolj prepoznajo oz. razumejo. Zanimiv način širjenja besednega zaklada je uporaba slovarjev in oblikovanje lastnega slovarja: učenci se pri tem navajajo na samostojno učenje in si oblikujejo sebi primerne učne stile.

7 PREVERJANJE IN OCENJEVANJE

Preverjanje in ocenjevanje sta način vrednotenja učenčevega in učiteljevega dela ter obenem povratna informacija o doseženem znanju in sposobnostih učenca, uspešnosti učiteljevih učnih metod, primernosti učnih gradiv itn.

Preverjanje je sprotno, povratne informacije pa redne, in sicer v obliki pozitivnih spodbud (opažanje dosežkov, napredka in znanja). Odkrivanje pomanjkljivosti in popravki so nevsiljivi. Preverjanje znanja je lahko prognostično (začetek šolskega leta; za načrtovanje dejavnosti pri pouku), sprotno (vsako šolsko uro; za odkrivanje učenčevega napredka in doseganja zastavljenih ciljev) in končno (ob koncu šolskega leta ali triletnega obdobja; za ugotavljanje celostnega učenčevega razvoja znanja in jezikovnih spretnosti).

Nekatere oblike sprotnega preverjanja znanja:

- opazovanje učenčevega jezikovnega ravnanja med različnimi učnimi dejavnostmi;
- pisni izdelki;
- domače naloge;
- učenčeva mapa (skupaj zbrani različni učenčevi izdelki);
- samopreverjanje (npr. prikaz usvojenega znanja s preglednimi, domiselno izdelanimi shemami).

Ocenjevanje ni le povratna informacija (preverjanje), ampak tudi dogovorjeni številčni zapis v uradni dokument.

Osnovna načela ocenjevanja:

- kriteriji ocenjevanja so jasno opredeljeni;
- ocenjujejo se dejavnosti in vrste nalog, ki so že bile preizkušene s preverjanjem;
- cilji ocenjevanja posameznih dejavnosti in nalog so jasni;
- učenci so z načeli ocenjevanja seznanjeni; njihovo mnenje je pri ocenjevanju upoštevano.

Ocenjevanje je ustno in pisno. Učitelj pri učencu poleg konkretnega znanja in sposobnosti upošteva tudi sodelovanje pri uri, vloženi trud in delovne navade.

Nekatere *oblike ocenjevanja*:

- pisni testi znanja (nareki, kontrolne naloge);
- domače naloge;
- učenčeva mapa.

8 IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI

Učilnica in oprema

Pouk poteka v učilnici, ki je opremljena z grafoskopom, videorekorderjem, TV-sprejemnikom, kasetnikom in po možnosti zadostnim številom računalnikov. Šolska knjižnica je opremljena s francoskimi slovarji, slovniciami, revijami in knjigami.

Učna gradiva

Učencem so za pouk francosčine in samostojno delo na razpolago:

- avdio in video pripomočki za razvijanje sposobnosti slušnega razumevanja, spoznavanje kulture ter pragmatičnega konteksta govorne situacije;
- računalniško-programska oprema.